

Ανάπτυξη χωρίς χρηματοδότηση δεν γίνεται!

Του Μιχάλη Μητσόπουλου

Οικονομολόγου και Senior Advisor
στον Τομέα Μακροοικονομικής
Ανάλυσης και Ευρωπαϊκής Πολιτικής
του ΣΕΒ

Οι ελληνικές επιχειρήσεις θεωρητικά είναι ισότιμα μέλη της ενιαίας αγοράς. Και όμως, συνεχίζουν και στο τέλος του 2018 να ανταγωνίζονται με τις άλλες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις χωρίς να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση με τους ιστορικά ευνοϊκούς όρους που προσφέρονται εδώ και χρόνια στις τελευταίες.

Αυτό είναι ένα άδικο και σοβαρό ανταγωνιστικό μειονέκτημα που προστίθεται στην επίπτωση που έχει η αυξημένη, μη ανταποδοτική, φορολογία σε όλα τα επίπεδα και το κόστος της γραφειοκρατίας και της θεσμικής αδυναμίας της χώρας. Η τελευταία έχει υποχωρήσει τα τελευταία χρόνια, αλλά η όποια βελτίωση αντισταθμίστηκε από τις επιπτώσεις των προαναφερόμενων αρνητικών εξελίξεων. Επίσης, οι περισσότερες ελληνικές επιχειρήσεις είναι σχετικά μικρές, οι οποίες παντού δυσκολεύονται να προσελκύσουν μη τραπεζική χρηματοδότηση. Έτσι, ειδικά οι εξωστρεφείς μεσαίες επιχειρήσεις που εντάσσονται σε διεθνείς αλυσίδες αξίας αναγκάζονται να χρηματοδοτούν με δικά τους μετρητά κάθε παραγγελία τους σε προμηθευτές εξωτερικού, ενώ οι πελάτες τους στο εξωτερικό τους αντιμετωπίζουν καχύποπτα και αρνούνται προκαταβολές, επιμένοντας σε εξόφληση μετά την παράδοση – πολύ μετά την τιμολόγηση και την πληρωμή του ΦΠΑ!

Αλλά και για τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις υπάρχει μια σημαντική επίπτωση. Μπορεί να αντλούν κεφάλαια από το εξωτερικό, αλλά εδώ και σχεδόν 10 χρόνια αυτό γίνεται με κόστος μεγαλύτερο των ευρωπαϊκών ανταγωνιστών τους. Αυτό τους δημιουργεί ένα σταθερό ανταγωνιστικό μειονέκτημα.

Επιπλέον, μετά από 10 σχεδόν χρόνια κρίσης πολλές επιχειρήσεις έχουν αποδυναμωμένους ισολογισμούς και οι σε αστηρή εποπτεία τράπεζες δεν επιτρέπεται να τις δανεισουν.

Η υφιστάμενη κατάσταση δεν μπορεί να βελτιωθεί χωρίς την ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης του πλαισίου που θα επιτρέψει στις τράπεζες να μειώσουν τα «κόκκινα δάνεια» και στις ίδιες τις επιχειρήσεις να αναδιρθωθούν. Μόνο έτσι θα προσελκύσουν νέους επενδυτές, θα βελτιώσουν τους ισολογισμούς τους και θα υπάρξουν πρόθυμα στελέχη που θα τις οδηγήσουν στην ανάκαμψη.

Αυτό προαπαιτεί μέτρα όπως:

- Δημιουργία ενός πραγματικού εξωδικαστικού συμβιβασμού για όσους έχουν μικρές σχετικά οφειλές μόνο σε τράπεζες και το δημόσιο, με το δημόσιο να ακολουθεί αυτόματα στο «κούρεμα» που αποφασίζουν οι τράπεζες που έχουν την πλειοψηφία των απαιτήσεων.
 - Αφαίρεση και των τελευταίων εμποδίων στο προ-πτωχευτικό και πτωχευτικό δίκαιο, που επιβραδύνουν την επικύρωση σχεδίων εξυγίανσης και την πώληση περιουσιακών στοιχείων όταν αντιδρούν στρατηγικοί κακοπληρωτές. Απαραίτητη είναι και εδώ μια ρητή πρόβλεψη για πραγματική συμμετοχή του κράτους στις διαγραφές απαιτήσεων.
 - Επίλυση των σοβαρότατων φορολογικών ζητημάτων που απομένουν σχετικά με τις επιπτώσεις των διαγραφών απαιτήσεων, ξεκινώντας από την επιστροφή του καταβληθέντος με την τιμολόγηση ΦΠΑ απαίτησης που διαγράφεται.
 - Την εξάλειψη της, κατά παράβαση του ευρωπαϊκού δικαίου και της νομολογίας του ΔΕΚ, χωρίς προϋποθέσεις αλληλέγγυας και εις ολόκληρο ευθύνης στελεχών και διοικητών επιχειρήσεων, και τη λειτουργία επαρκών μηχανισμών για την αναζήτηση των πραγματικών ευθυνών όταν υπάρχει δόλος.
 - Εκλογίκευση των διαδικασιών αναζήτησης ποινικών ευθυνών.
 - Κατάργηση του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίων στις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και αναδιρθώσεις, καθώς και επέκταση της δυνατότητας συμψηφισμού των ζημιών με μελλοντικά κέρδη από τα 5 σε τουλάχιστον 10 χρόνια.
- Η αποκατάσταση της πρόσβασης του ιδιωτικού τομέα σε χρηματοδότηση με ανταγωνιστικούς όρους είναι απαραίτητη εφόσον επιθυμούμε μια ταχεία ανάκαμψη. Για να την πετύχουμε πρέπει να υλοποιήσουμε και τα παραπάνω, πέρα των άλλων δράσεων που αναλαμβάνονται.